

Սյունյաց Երկիր

www.syuniacyerkir.am

ՇԱԲԱԹ, 13 ՄԱՅԻՍԻ 2017Թ.
№ 19 (437)

ԺՅ 1/2Յ ձ ձՅ ՍՇ »ձ. ձՅՍ
· ձի 3 1 էՅ ձ »Ս i »է»է«
1 3 ՍՅ ՍՇԵi Օ»ձ
i 3 ձձi Ա յՅ Ե»է
էՍձՅՍՅ Օ էՅ ձ»ձ...
ՊձՅՅՅ Ս 2 Բձi

Նահապակվեց Արցախի սահմանները պաշտպանելիս

Ապրիլի 28-ի լուսաբացը կրկին բացվեց հայրենիքի սահմանները պաշտպանելիս եւս մեկ հայորդի զոհ փախու գույժով: Ինչպես նշված է ՊԲ պաշտոնական հաղորդագրության մեջ, ապրիլի 28-ին՝ ժամը 09:30-ի սահմաններում, ՊԲ հարավային ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տեղամասում հակառակորդի կողմից արձակված կրակոցից մահացու վիրավորում է ստացել ՊԲ զինծառայող, 1998թ. ծնված Սիեր Ֆելիքսի Արզումանյանը:

Սիերը ծնվել է Կապանի Առաջածոր գյուղում եւ հաճախել Աճառանի միջնակարգ դպրոց: Ինչպես տեղեկացրեց Առաջածորի գյուղապետ Դավիթ Մովսեսյանը, հայրը 1988թ. էր զաղթել Առաջածոր, ամուսնացել, եւ Սիերը բազմազավակ ընտանիքի չորրորդ զավակն էր: Երեք եղբայրը ծառայել են հայոց բանակում, քույրը դպրոցահասակ է: Եղբայրներից երկուսն արդեն կազմել են ընտանիք, ունեն գավակներ, բայց սոցիալական ծանր պայմաններում են ապրում: Տանը ոչ ոք չի աշխատում, զբաղվում են տնամերձի մշակմամբ: Ի դեպ, Դավիթ Մովսեսյանի տեղեկացմամբ՝ նրանք սեփական տուն չունեն եւ ներկայումս բնակվում են նախկինում անասնապահական տնտեսությամբ զբաղվող անհատի տանը, ում համար ժամանակին աշխատում էին: Տեղեկացման նախ, որ եղբայրներից մեկը դիմել էր կոմբինատում աշխատանքի տեղավորման համար, բայց դեռևս այդ հարցը չի լուծվել, իսկ մյուս եղբայրը ցանկանում էր պայմանագրային զինծառայող դառնալ:

«Եվրատեսիլ-2017» մրցույթին Հայաստանը ներկայացնում է ծագումով կապանցի Արծվիկ Հարությունյանը

«Եվրատեսիլ-2017» մրցույթի հայաստանյան ներկայացուցիչ Արծվիկ Հարությունյանը ծնվել է 1984թ. հոկտեմբերի 21-ին Կապանում: 1989թ. Արծվիկի ընտանիքը տեղափոխվում է ՌԳ՝ Մոսկվա: Մաթեմատիկական ուղղվածություն ունեցող դպրոցում ուսում ստանալուց հետո Արծվիկն իր կրթությունը շարունակել է Մոսկվայի պետական մանկավարժական համալսարանում՝ փորձելով իր ապագան կապել հոգեբան-լոգոպեդի մասնագիտության հետ: Դրան զու-

գահեռ նաեւ փորձել է իր ներուժը դրսևորել բազում այլ ասպարեզներում, սակայն երաժշտությունը «հաղթանակել» է: Արծվիկը երգ-երաժշտության մկտամամբ հետաքրքրություն է ցուցաբերել դեռ վաղ մանկության տարիքից՝ հարուցելով ընտանիքի անդամների զարմանքն ու հիացմունքը: Սակայն այս հարցում որոշիչ է դառնում 1992 թվականը, երբ պատահաբար հեռուստատեսությամբ դիտած «Թիկնապահը» ֆիլմը եւ «ժամոթությունը» Ուիթնի Յուսթոնի հետ ստի-

պում է Արծվիկին հասկանալ, որ իր ապագան անխուսափելիորեն կապված է լինելու երաժշտության հետ: Այնուամենայնիվ, տվյալ ասպարեզում գործունեություն ծավալելու համարձակություն Արծվիկը ձեռք է բերում տարիներ անց միայն: 2012թ. Արծվիկը դառնում է «Jazz Parking» նախագծի անդամ: Նույն թվականին հաջողությամբ մասնակցում է նաեւ միջազգային «The

էջ 2

Դասասենյակների անվանակոչում Շինուհայրում

Մայիսի 6-ին Գորիսի տարածաշրջանի Շինուհայր գյուղի Սուրեն Թովմասյանի անվան միջնակարգ դպրոցում տեղի ունեցավ ռազմագիտության, հայ գրականության ու պատմության դասասենյակների անվանակոչման արարողություն:

Դրանք անվանակոչվեցին Արցախյան եւ 2016թ. ապրիլյան պատերազմներում զոհված Արայիկ Մկրտչյանի ու Արմեն Գասպարյանի (Մակիչ) անուններով: Օրը նշանավոր էր նաեւ դպրոցի փառքի սրահի բացմամբ, որտեղ ներկայացված էին Արցախյան պատերազմում զոհված Շինուհայր գյուղի տասը քաջերի մեծադիր լուսանկարներն ու նրանց անցած սխրալից ուղին ներկայացնող տեղեկություններ: Տոնական միջոցառմանը զոհվածների ծնողների, հարազատների հետ ներկա էին Տա-

թե համայնքի ղեկավար Մուրադ Սիմոնյանը, Գորիսի տարածքային զինկոմ, գնդապետ Մելիքսեթ Պողոսյանը, գեներալ-մայոր Տիգրան Փարվանյանի հրամանատարությամբ զործող 1-ին բանակային կորպուսի ենթակա զորամասերի սպաներ, Սիսիանի տարածքային զինկոմ, փոխգնդապետ Սիմաս Մկրտչյանը, մարզպետարանի ներկայացուցիչներ, լրագրողներ, մեծ թվով հյուրեր, շինուհայրցիներ:

Արարողությունը սկսվեց Հայրենական մեծ պատերազմում եւ Արցախյան գոյամարտում զոհված շինուհայրցիների հիշատակը հավերժացնող հուշարձան-կոթողի մոտ ծաղկեդրմամբ, հարգանքի ու հիշատակի տուրք մատուցելով:

Փառքի սրահի համդիսավոր բացման կարմիր ժապավենը կտրեցին դպրոցի նախկին սան, 5-րդ բանակային կորպուսի հրա-

էջ 7

Դավիթ Մովսեսյանը հուսով է, որ բարերարների միջոցով հնարավոր կլինի լուծել այդ ընտանիքի զոհե բնակարանի հարցը:

Ապրիլի 29-ին Կապանի Սուրբ Մեսրոպ Մաշտոց եկեղեցում հոգեհանգստյան կարգ կատարվեց տեր Ավետիք քահանա Մարտիրոսյանի մասնակցությամբ, իսկ ապրիլի 30-ին Բաղաբուրջի հուշահամալիրում մայր հողին հանձնեցին ծառայության ժամկետը կիսած Սիեր Արզումանյանի աճյունը, ով միացավ այն բազում հայորդիներին, ովքեր հայրենիքի զոհատեղանին են դրել իրենց կյանքը՝ բռնելով հավերժի ճանփան:

Ինչպես նշեց Կապանի զինկոմ, փոխգնդապետ Լեոնիդ Գրիգորյանը. «Սեր պատերազմը դեռևս չի ավարտվել, եւ թե՛ ֆիզիկապես, թե՛ հոգեպես պետք է պատրաստ լինենք դիմակայելու թշնամու ամեն մի ստորանքի: Հակառակորդի հանդեպ հաղթանակ կարող ենք տանել նախելառաջ մեր միասնականության, միմյանց հանդեպ հարգանքի եւ իրար նեցուկ լինելու շնորհիվ»:

Սիեր Արզումանյանը Արցախի Հանրապետության պետական սահմանը պաշտպանելիս ցուցաբերած արիության համար հետմահու պարգևատրվել է «Մարտական ծառայություն» մեդալով:

ԱՐՄԻՆԵ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Հաղթանակի օրը՝ Մեղրու սահմանապահ ջոկատում

Մեղրու սահմանապահ ջոկատում գարնան արեւոյ, շենշող եղանակին ներդաշնակ էին պատերազմական տարիների երգերի մեղեդիները: Հաղթանակի օրվան նվիրված հանդիսությանը մասնակցում էին Մեղրի եւ Ագարակ քաղաքի բնակիչներ, զինվորականներ, երկրորդ աշխարհամարտի մասնակիցներ: Հոգաբարձությամբ եւ ջերմությամբ էին շրջապատված նրանք՝ Սմբար Միրզոյան, Վլադիմիր Աղամյան, Գրիգոր Ագարյան, Անուշավան Աղամյան: Շնորհավորելուց զարք՝ ցանկանում ենք տեղեկություններ իմանալ նրանց ռազմաճակատային կյանքից:

96-ամյա Անուշավան Աղամյանը, չնայած պատկառելի տարիքին, հստակ հիշողություն ունի, ներկայացնում է մարտական ուղին. 18-ամյա պատանի էր, երբ զորակցվեց պարտադիր զինվորական ծառայության: Ժամկետը լրանալուց հետո պիտի զորացրվեր, բայց սկսվեց երկրորդ աշխարհամարտը: Մեծ հայրենականի առաջին օրվանից ռազմաճակատում էր, իսկ իր բաժին պատերազմն ավարտեց գերմանական հողում՝ Բրանդենբուրգում:

Գրիգոր Ագարյանը վերհիշում է, որ Խարկովի ռազմաքաղաքական ուսումնարանի չորսամյա դասընթացներն ավարտելուց հետո մեկնեց ռազմաճակատ, հետեւակային է եղել, գնդացրորդ, հիշում է, որ «Մաքսիմ» գնդացիրն էր բանցնում, նաեւ վաշտի հրամանատարի թիկնապահ է եղել, հետո իրենց զորամիավորումը տեղափոխել են Թուրքիայի սահմանը: Մինչեւ 1950 թվականը զինծառայության մեջ է եղել:

Տոնական տրամադրությունը տեղափոխվում է զորամասի դահլիճ: Յնչում են Ռուսաստանի Դաշնության եւ Հայաստանի Հանրապետության պետական օրհներգերը: Ներկաներին շնորհավորանքի խոսք է հղում Մեղրու սահմանապահ ջոկատի նորանշանակ հրամանատար, գնդապետ Ալեքսանդր Բուրչուկը: «Անցել է 72 տարի, ինչ ավարտվել է Հայրենական մեծ պատերազմը, բայց Հաղթանակի օրը շարունակում է մնալ որպես նվիրական տոն: Դա ժողովրդական հաղթարշավի օր է, հպարտության օր, նրանց ոգեկոչման օր, ովքեր մեզ հետ մենք: Մեր սրբազան պարտքն է Հայրենական մեծ պատերազմում ձեռք բերված խորհրդային բազմազգ ժողովրդի պատմական ժառանգությունը գերծ պահել աղավաղումներից եւ չառաջադրումներից, ինչը թույլ չի տա, որ նորից գլուխ բարձրացնեն ֆաշիզմը, մարդատյացությունը, դա հզոր միջոց կլինի ահաբեկչության եւ ծայրահեղականության դեմ պայքարում: Մենք պարտավոր ենք

արժանի լինել պատերազմական սերնդի սխրանքներին, պահպանել հավատարմությունը զինվորական պարտքի, երդման, մարտական ավանդույթների հանդեպ: Մեղրեցի սահմանապահները պարտավորվում են իրենց առջեւ դրված մարտական առաջադրանքն արժանապատվորեն կատարել հանուն Ռուսաստանի եւ Հայաստանի բարգավաճման: Փառք հաղթանակած ժողովրդին, շնորհավոր ձեր տոնը, հարգելի բարեկամներ»:

Մեղրու սահմանապահ զորքերի վետերան, ավագ ենթասպա Սերգեյ Հովհաննիսյանն իր ելույթում ընդգծեց, որ 1941 թվականի հունիսի 22-ին առաջինը հիտլերականների դեմ մարտի մեջ մտան սահմանապահ 485 ուղեկալների զինվորները՝ երկրի պետական սահմանի արեւմտյան ուղղությամբ: Չնայած ուժերի անհավասարությանը, ոչ մի սահմանապահ ուղեկալ իր դիրքերը չզիջեց առանց մարտի: Քիչ չեն եղել դեպքերը, երբ թշնամուն հաջողվել է շրջապատել ուղեկալը, բայց չի հաջողվել ստիպել սահմանապահներին վայր դնել զենքը: Իր խոսքում բանախոսը երախտագիտություն հայտնեց մեղրեցի սահմանապահներին, հատկապես կանանց, ովքեր ամուսինների հետ հավասարապես կատարում են սահմանապահի ոչ դուրսին ծառայությունը: Հաղթանակի օրվա առթիվ մեղրեցի սահմանապահներին բարենաղթանքի խոսքեր հղեց Մեղրի համայնքի ղեկավար Մխիթար

ԼՈՒՍՏԱՎԱՐԸ Գ. ՎՊՐՈՍՅԱՆԻ

Ջաբարյանը. «Մեզ համար մայիսի 9-ը հաղթանակի օր է, լուսավոր եւ հիշարժան տոն, որովհետեւ այդ օրը թշնամին հիմնովին ոչնչացվեց իր որջում: Բեռլինում: Մեծ հաղթանակի նվաճման գործում ռուս ժողովրդի հետ ավանդ ունեցավ նաեւ հայ ժողովուրդը, ում որդիներն այդ կռվում դրսևորեցին հերոսություն եւ անձնագրություն, նրանցից շատերն իրենց անմահությունը կերտեցին հայրենիքից դուրս: Հավերժ փառք ընկածներին»:

Բոլորել է 25 տարին, ինչ մայիսի 9-ը հայ ժողովրդի համար դարձել է կրկնակի տոն: Դա պատմական Շուշիի ազատագրման օրն է նաեւ, որին հայ ժողովուրդը երկար է սպասել: Մեղրու համայնքի բնակիչների կողմից ի սրտե շնորհավորում են մեծ հաղթանակի տոնի առթիվ, մաղթում խաղաղություն եւ ամուր առողջություն, իսկ մեր հարգելի վետերաններին՝ երկարակեցություն»:

Ելույթներից հետո հանդիսության մասնակիցների համար տրվեց համերգ: Հանդես եկան սահմանապահ ջոկատի ինքնագործ խմբերը, երգիչ-երգչուհիներ, սահմանապահ ջոկատի դպրոցի սաները, Մեղրու գեղագիտության ազգային կենտրոնի պարի համույթը, Մեղրու մշակույթի պալատի սաները: Հնչեցին պատերազմական շրջանի (եւ ոչ միայն) հարազատ երգեր, բանաստեղծություններ: Հանդիսավարների տեսքում անդրադարձ եղավ հայ ժողովրդի մասնակցությանը երկրորդ աշխարհամարտին, ընդհանրապես 1941-1945 թվականների պատերազմի կարեւորագույն իրադարձություններին:

Համերգի ավարտին, որպես եզրափակիչ ակորդ, հնչեց Դավիթ Թուխմանովի «Հաղթանակի օրը» երգը՝ ավելի ընդգծելով օրվա խորհուրդը: Ջորամասի հրամանատարը շնորհակալություն հայտնեց հանդիսության կազմակերպիչ Իրինա Կորոլին, հանդիսավարներ Վադիմիր Կոլոզենկոյին, Սաթիկ Թադևոսյանին, երգիչներ Սմբատ Քարամյանին, Արմեն Ալավերդյանին, դրսև խմբերին, որոնց միջոցով ավելի արտահայտիչ դարձավ տոնակատարությունը:

Այնուհետեւ հանդիսության մասնակիցները շարժվեցին զորամասի հրապարակ, ծաղիկներ դրեցին անմար կրակի մոտ, իսկ հետո շարային քայլերով անցան զորամասի մարտիկները:

Հյուրասիրություն էր կազմակերպվել զինվորական վրանի տակ: Այն հեռավոր օրերին մարտից առաջ ասում էին՝ հարյուր գրամ ի պետք քաջության: Ինչպես պատերազմի

մի օրերին, 100 գրամ օդին լցվեց տափաշից, եղան շնորհավորանքներ, բարենաղթանքի խոսքեր: Մեկ անգամ եւս արժանին մատուցվեց երկրորդ աշխարհամարտի մասնակիցներին, ովքեր վերադարձան ռազմի դաշտից, մեկ րոպե լուսթյամբ հարգեցին զոհվածների հիշատակը: Ջորամասի հրամանատարության կողմից վետերաններին համեմվեցին դրամական պարգևներ, հուշանվերներ: Հրամանատար Ա.Բուրչուկինը համոզմունք հայտնեց, որ Մեղրու սահմանապահ ջոկատի անձնակազմն արժանապատվորեն կշարունակի մարտական

ավանդույթները: Օրվա միջոցառումներից հետո զորամասի հրամանատար Ա.Բուրչուկինը Մեղրու, Լիճքում, Գուղեմնիսում այցելեց Մեծ հայրենականի վետերաններին, ովքեր, առողջական վիճակից ելնելով, չկարողացան զորամասում ներկա լինել մեծ հաղթանակի օրվան նվիրված հանդիսությանը, նրանց հանձնեց դրամական պարգև, հուշանվեր, ծաղիկներ, անկեղծ զրույց ունեցավ ծերունագար ճարտարական հետ, ջերմորեն շնորհավորեց վետերանների համար անչափ հարազատ տոնի առթիվ:

ՎԱՀՐԱՍ ՕՐԲԵԼՅԱՆ

ԼՈՒՍՏԱՎԱՐԸ Գ. ՎՊՐՈՍՅԱՆԻ

ԼՈՒՍՏԱՎԱՐԸ Գ. ՎՊՐՈՍՅԱՆԻ

ԼՈՒՍՏԱՎԱՐԸ Գ. ՎՊՐՈՍՅԱՆԻ

Ռասասենյակների անվանակոչում Շինուհայրում

Էջ 1 մանատարի՝ անձնակազմի հետ տարվող աշխատանքների գծով տեղակալ, գնդապետ Ջակոբ Ավետյանն ու «Հայորդիք» հասարակական կազմակերպության նախագահ Նունե Կիրակոսյանը: Այստեղ տեղադրվեց օրինված մոմակալը՝ վառ կրակով: Փառքի սրահն ու անվանակոչված ռասասենյակները ձեռավորված էին հայրենասիրական ոգով ու շնչով: Ձուկված ազատամարտիկների, ՀՀ ազգային հերոսների ու Արցախի հերոսների լուսանկարների շուրջ կանգնած էին պատվո պահակ զինվորները: Ամենուր վառվող մոմեր եւ երախտագիտության ծաղիկներ էին: Դպրոցի սաների կատարմամբ հնչեցին հե-

ղինակային գողտրիկ բանաստեղծություններ, սրտաբուխ խոսքեր: Այնուհետև տեղի ունեցավ անվանակոչված ռասասենյակների բացման արարողությունը: Կարմիր ժապավենի կտրման պատվավոր առաքելությունը ընձեռվեց գնդապետ Մելիքսեթ Պողոսյանին ու ապրիլյան պատերազմում զոհված Արայիկ Սկրտչյանի հնգամյա թոռնիկին՝ Գագիկ Սկրտչյանին, շինուհայր-ցի ճանաչված դերասան, Գորիսի պետական դրամատիկական թատրոնի տնօրեն Շանթ Հովհաննիսյանին եւ զոհված Արմեն Գասպարյանի որդուն՝ Արթուր Գասպարյանին: Առանձին ցուցափեղկերում ներկա-

յացված էին 1992 եւ 2016 թվականներին զոհված Արայիկ Սկրտչյանի եւ Արմեն Գասպարյանի կյանքն ու մարտական գործունեությունն ամփոփող թանկ մատուցներ, ռազմի դաշտից՝ անձնական իրեր, ջոկատի ազատամարտիկների հետ լուսանկարներ, ինչպես նաեւ՝ նրանց զինվորական վերնաշապիկները: Արմեն Գասպարյանի անունով անվանակոչված ռասասենյակի կենտրոնական պատին ամրակցված էր Հարություն Համբարջյանի քանդակած՝ զոհվածի կիսանդրին: Ձուկվածների զինակից ընկերների, մանկավարժների կողմից հնչեցին ջերմ ելույթներ, դպրոցի սաների սրտառուչ խոսքեր: Արմեն Գասպարյանի՝ լավ ընկերոջ ու մարդու հիշատակին հուզիչ խոսք ասաց Շանթ Հովհաննիսյանը: Այնուհետ հանդիսավոր միջոցառումը շարունակվեց դպրոցի դահլիճում: Կրթօջախի սաները ներկայացրին Արցախյան պատերազմում զոհվածների կենսագրությունն ու անցած մարտական ուղին, առանձին հուշեր, նրանց ծնված բանաստեղծություններ: Դպրոցի տնօրեն Շիրազ Գրիգորյանն իր խոսքում ասաց. «Մենք այսօր շատ մեծ հպարտություն ենք ապրում, որ Արցախյան եւ ապրիլյան պատերազմներում զոհված Արմեն Գասպարյանի ու Արայիկ Սկրտչյանի անուններով ռասասենյակներ ունենք: Վստահ եմ, որ մատաղ սերունդը կրաստիարակվի մեր զոհերի հայրենասնվեր, ազնիվ եւ համարձակ գործերով, նրանց ոգով, կլինի արժանի, հայրենասեր հետնորդ»: Նա հավաստիացրեց, որ անվանակոչված

քաջերին, Արցախյան պատերազմի բոլոր սուրբ նահատակներին, ովքեր երկնքից նայում եւ հպարտանում են, որ այսօր մենք ունենք կանոնավոր եւ հզոր բանակ: Փառք ու պատիվ հայոց բանակին, – ասաց երգչուհին: Նա մաղթեց, որ շինուհայրցի զոհվածները վերջինը լինեն Շինուհայր գյուղի սրբազան երամից, խաղաղությունն ու երջանկությունն այսուհետ թեւածեն հայ օջախներում, մեր երկրում: Երգչուհին խոստովանեց, որ իր համար դժվար է խոսել քաջերի մասին, քանի որ ցանկացած խոսք դատարկ ու քիչ է թվում նրանց կատարած սխրանքների կողքին: Երգչուհու համար առավել դժվար է երգելը, բայց նա գտնում է, որ մենք իրավունք չունենք թուլանալ, եւ ինքը պարտավոր է նաեւ երգով ոգեկոչել քաջ շինուհայրցիների հիշատակը: Շուշան Պետրոսյանի կատարմամբ հնչեց «Արցախի հողում» երգը (խոսքը՝ Ավետ Բարսեղյանի, երաժշտությունը՝ Արման Ղազարյանի): Տոնական միջոցառման ավարտին ՀՀ պաշտպանության նախարարության սպայի տան «Ձորակն» համույթի զինծառայողները հնչեցրին հայրենասիրական երգեր: Հուզիչ եւ անմոռանալի, իր նշանակությամբ մեծ եւ խորհրդանշական միջոցառումը նախածեռնվել եւ կազմակերպվել էր Շանթ Հովհաննիսյանի, Նունե Կիրակոսյանի, գնդապետ Մելիքսեթ Պողոսյանի, Տաթև համայնքի ղեկավար Մուրադ Սիմոնյանի կողմից: Փառքի սրահի ու ռասասենյակների ձեռավորման աշխատանքներն իրականացրել էր Շինուհայր գյուղի բնակիչ Ալիկ Ծատրյանը: **ՍՈՒՄԱՆՆԱ ԲԱԲԱԶՆԱՅԱՆ**

